

Stanisław Królikowski, J. Trawczyński, Jan Sajdak, Stanisław Przymanowski, Andrzej Malicki

---

Kronika

Palestra 27/1-2(301-302), 119-128

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA

I. KRONIKA CENTRALNA

1.

Ustalenie terminu odbycia Krajowego Zjazdu Adwokatury

Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 1982 r. postanowiło ustalić termin odbycia Krajo-

wego Zjazdu Adwokatury w dniach 23, 24 i 25 września 1983 r. w Warszawie.

2.

Utworzenie i obsada stanowiska zastępcy sekretarza w NRA

Wobec zwiększenia się pracy w Sekretariacie NRA Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 1982 r. postanowiło — mając także na względzie mający się odbyć w 1983 r.

Zjazd Adwokatury — utworzyć stanowisko zastępcy sekretarza NRA i powołać na to stanowisko adw. Stanisława Rymara.

3.

Przyznanie Odznak „Adwokatura PRL”

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie na wniosek Rad Adwokackich w Warszawie i w Łodzi nadało na posiedzeniu w dniu 10 sierpnia 1982 r. za szczególne zasługi dla adwokatury w pracy zawodowej i społecznej:

- Złotą Odznakę „Adwokatura PRL”:
adw. Stanisławowi Janczewskiemu (Warszawa),
adw. Reginie Matraś (Warszawa);
- Srebrną Odznakę „Adwokatura PRL”:
adw. Zygmunтови Kosakiewiczowi (Łódź).

dek Badawczy Adwokatury przy NRA sesji na temat: „Adwokatura polska w latach 1939—1945” Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 9 listopada 1982 r. postanowiło:

1) przyznać za wybitne zasługi w pracy zawodowej i w działalności samorządowej Złotą Odznakę „Adwokatura PRL” — adw. Marianowi Szpili (Izba krakowska),

2) przyznać (pośmiertnie) za wybitne zasługi w pracy zawodowej i za konspiracyjną działalność w czasie okupacji hitlerowskiej w ruchu oporu adwokatury polskiej Złotą Odznakę „Adwokatura PRL” adwokatom z Warszawy:

W związku z uchwałą Rady Naukowej o zorganizowaniu przez Ośro-

- Bolesławowi Bielawskiemu,
- Leonowi Nowodworskiemu,
- Feliksowi Zadrowskiemu.

4.

Nominacje profesorskie w dziedzinie nauk prawnych

W dniach 6 października i 23 listopada 1982 r. Przewodniczący Rady Państwa prof. Henryk Jabłoński dokonał uroczystego wręczenia w Belwederze kilkudziesięciu pracownikom naukowym nominacji profesorskich, które m.in. w dziedzinie nauk prawnych otrzymali:

1) tytuł profesora zwyczajnego: Karol Wolfke: z Uniwersytetu Warszawskiego, Marek Małdy z Uniwersytetu Warszawskiego,

Witold Broniewicz z Uniwersytetu Łódzkiego, Jan Kolasa z Uniwersytetu Wrocławskiego i Irena Kwiatkowska z Uniwersytetu Jagiellońskiego;

2) tytuł profesora nadzwyczajnego: Leon Łustac z Uniwersytetu Warszawskiego, Mirosław Nesterowicz z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Feliks Prusak z Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie.

II. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH**Izba białostocka**

Z inicjatywy Ośrodka Doskonalenia Zawodowego przy Radzie Adwokackiej w Białymstoku oraz z inicjatywy Koła Przyjaźni Polsko-Węgierskiej przy Zespole Adwokackim Nr 2, a także w porozumieniu z Zarządem Zrzeszenia Prawników Polskich w Białymstoku odbyło się w dniu 1 grudnia 1982 r. spotkanie z redaktorem CAF-u Stefanem Olszańskim, autorem książki pod tytułem „Spotkanie z Węgrami”, poświęcone omówieniu sytuacji gospodarczej na Węgrzech i temu, jak żyją Węgrzy w dniu dzisiejszym.

Zebranie zagał adw. Bronisław Daniszewski, propagator osiągnięć węgierskich na terenie naszej Izby, podkreślając, że mogą one służyć za wzór godny naśladowania, zwłaszcza w okresie wychodzenia z kryzysu w naszym kraju. Redaktor Olszański przedstawił w sposób zwięzły obecną sytuację gospodarczą Węgier podkreślając, że fenomen gospodarczy, jakim stały się Węgry w obozie socjalistycznym, budzi podziw i zainteresowanie naszego społeczeństwa. Osiągnięte wyniki najlepiej świadczą o tym, że dobrobyt

społeczeństwa można budować w ustroju socjalistycznym opartym na gospodarce planowej. Jednakże Węgry w swojej powojennej historii przeszły dwa ciężkie okresy, które zaciążyły w przeszłości na gospodarce ich kraju. Pierwszy okres to czas kultu jednostki i sprawowanie władzy przez ekipę Rakosiego, który forsował przymusową kolektywizację w rolnictwie, pozbawiając w związku z tym około 4 milionów chłopów węgierskich prywatnej własności. Polityka ta doprowadziła w rezultacie do klęski głodu. Powstanie węgierskie w 1956 r. (okres drugi) było protestem przeciwko polityce Rakosiego, ale doprowadziło to do wojny domowej, w której zostało zabitych około 30 000 osób, a zginęło blisko 20 000; poza tym 200 000 Węgrów wyemigrowało z kraju. Taką cenę musiał zapłacić naród węgierski za błędy okresu stalinowskiego i za brak realizmu politycznego w ocenie sytuacji międzynarodowej.

Nowy sekretarz Partii Janas Kadar i część kierownictwa partyjnego wyciągnęła z powyższych wydarzeń właś-

ciwe wnioski. Po czterech latach rozrachunków z elementami kontrrewolucyjnymi przystąpiono do odbudowy gospodarki kraju i do pozyskania zaufania społeczeństwa, rozdartego wewnętrznymi wydarzeniami z 1956 r. Było to niezwykle trudne zadanie dla kierownictwa partii na Węgrzech. Kadar rzucił wówczas hasło: „Kto nie jest przeciwko nam, ten jest z nami” i dopuścił do zarządzania gospodarką kraju ludzi z należytym przygotowaniem fachowym, bezpartyjnych, pozbywając się jednocześnie wielu zasłużonych dotychczas działaczy partyjnych, którzy przeszli na emeryturę.

Reforma gospodarcza zainicjowana na Węgrzech w latach sześćdziesiątych uległa pewnym zahamowaniom na skutek wydarzeń w Czechosłowacji, jednakże od roku 1973 ruszyła na nowo do przodu, stawiając przede wszystkim na rolnictwo, na które przeznaczono duże środki finansowe i zapewniając chłopom posiadanie własnej działki przyzagrodowej oraz możliwość hodowli własnego inwentarza.

Węgrzy osiągnęli swój dobry poziom gospodarczy dzięki dużej wydajności pracy i unowocześnieniu swego potencjału gospodarczego, jak również

dzięki zastosowaniu nowych wynalazków. Na tym polu Węgrzy wyraźnie przodują i potrafią nawet ze zwykłej gry, jaką jest np. „rubiko”, osiągnąć wielomilionowe zyski.

Po referacie rozwinęła się ożywiona dyskusja. Adwokat Daniszewski poruszył kilka spraw istotnych dla systemu węgierskiego. Na Węgrzech wprowadzono jednolity system prawny i do rozstrzygania wszelkiego rodzaju sporów powołane jest sądownictwo powszechne. Na Węgrzech nie ma komisji arbitrażowych. Każde przedsiębiorstwo musi kierować się ekonomiczną zasadą osiągnięcia w swojej działalności jak największego zysku. Jeśli zaś chodzi o rolę związków zawodowych, to robotnicy w zakładach pracy mogą korzystać z prawa weta. Między poszczególnymi przedsiębiorstwami istnieje konkurencja, która odgrywa pozytywną rolę. Zdaniem mówcy system na Węgrzech zdał egzamin i może być wzorem godnym do naśladowania w Polsce.

Wygłoszona prelekcja i dyskusja wywołały duże zainteresowanie obecnych na zebraniu Kolegów.

adv. Kazimierz Surowiński

Izba katowicka

1. Drugie sympozjum w Wiśle. W dniach 8—10 października 1982 r. odbyło się sympozjum zorganizowane przez Radę Adwokacką w Katowicach w D.W. „Relax” w Wiśle. Było to już drugie tego rodzaju spotkanie adwokatów naszej Izby poświęcone omówieniu ważnych bieżących zagadnień, a jednocześnie mające charakter integrujący. Odbywało się ono w pięknej scenerii znanego bezkidekiego uzdrowiska.

Tym razem przedmiotem debat było nowe prawo o adwokaturze wraz z projektami przepisów wykonawczych, a także zagadnienia wymowy sądowej, stanowiące generalną próbę przed o-

twarciem Studium Wymowy Sądowej na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Gośćmi sympozjum byli, prezes NRA prof. dr hab. Kazimierz Buchała oraz dziekan Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej dr Jerzy Sieklucki.

Otwarcia dokonał dziekan adv. Andrzej Dzieciół. Następnie Prezes NRA przedstawił charakterystykę założeń ustawy z dnia 26.V.1982 r. oraz omówił aktualne zadania władz samorządowych.

Adv. Jan Grochowicz w referacie pt. „Wybrane zagadnienia prawa o adwokaturze” przedstawił szereg kwestii terminologicznych, zastrzeżone w ustawie dla Ministra Sprawiedliwości

jego uprawnienia w stosunku do adwokatury oraz przepisy wyborcze.

Adw. Zygmunt Stęchły wygłosił referat nt. „Praca zawodowa adwokata w świetle nowej ustawy”, a dziekan Andrzej Dziecioł omówił przepisy dotyczące aplikantów adwokackich.

Następnie nowe przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym zreferował adw. Zbigniew Jędrusik, a nowe przepisy finansowe dotyczące zespołów adwokackich — adw. Lesław Spaltenstein. Natomiast adw. Władysław Bugajski wygłosił odczyt pt. „Z problematyki intelektualnej niezawisłości prawników w perspektywie nowej (lingwistycznej) nauki prawa (uwagi na tle art 1 ust. 3 prawa o adwokaturze z 26.V.1982 r.)”.

Zywa dyskusja zakończyła pierwszy dzień obrad sympozjum.

Następnego dnia uczestnicy jego wysłuchali trzech odczytów z zakresu wymowy sądowej: adw. Józefa Kokoszki pt. „Przemówienie pełnomocnika w procesie cywilnym”, adw. dra Jerzego Kurcysza pt. „Osobowość mówcy” i adw. Roberta Rudniewskiego pt. „Zagadnienia wymowy sądowej”.

Środowisko adwokackie Izby katowickiej dobrze przyjęło inicjatywę władz samorządowych zorganizowania II sympozjum. Według powszechnej opinii impreza ta powinna się stać tradycją i wejść na stałe w działalność Rady.

W sympozjum uczestniczyło 69 osób.

2. Egzamin adwokacki. W dniach 18, 19, 22 i 23 października 1982 r. odbył się w Katowicach egzamin adwokacki. Komisji Egzaminacyjnej przewodniczył dziekan adw. Andrzej Dziecioł oraz w zastępstwie — wicedziekan adw. Aleksander Borecki. Naczelną Radę Adwokacką reprezentowali dziekan krakowski adw. Stanisław Warcholik.

Do egzaminu adwokackiego przystąpiło 8 osób, w tym 6 aplikantów naszej Izby, aplikantka z Izby opolskiej

oraz radca prawny dopuszczony do egzaminu uchwałą Rady.

Wyniki egzaminu są następujące: 1 — bardzo dobry, 5 — dobrych, 1 — dostateczny i 1 — niedostateczny. Egzamin z wynikiem pozytywnym zdali następujący aplikanci adwokacy: Jolanta Bugajska-Wierzbicka, Henryka Daszkiewicz, Maria Fułat, Ireneusz Kustos, Andrzej Skurski, Włodzimierz Terlecki i Lesław Wiciak.

Po raz pierwszy Komisja Egzaminacyjna ustaliła kolejność 3 pierwszych miejsc, które zajęli: Lesław Wiciak, Włodzimierz Terlecki i Henryka Daszkiewicz.

adw. Jan Grochowicz

3. Adw. Robert Piotr Rudniewski (1926—1982). Znowu w dniu 18 listopada 1982 r. Centralny cmentarz Gliwicki zaludnił się przedstawicielami społeczeństwa gliwickiego, którzy przyszli pożegnać adw. R.P. Rudniewskiego, zmarłego w dniu 12 listopada 1982 r. po nieoczekiwanej, krótkiej i okrutnej chorobie.

Powszechny szacunek, jakim adw. R.P. Rudniewski obdarzany był przez szerokie kręgi mieszkańców Gliwic i Śląska, jego wysokie zalety jako adwokata obrońcy (także wojskowego), jak również długoletnia, wszechstronna działalność na terenie miast i województwa zgromadziły wokół jego trumny wielu przedstawicieli świata prawniczego i kombatanckiego Gliwic oraz liczne rzesze mieszkańców Gliwic i okolic.

Jako pierwszy pożegnał kol. Rudniewskiego przedstawiciel adwokatury adw. Ignacy Szewczenko, który przedstawił zalety zmarłego jako adwokata, członka i założyciela oraz długoletniego kierownika Zespołu Nr 1 w Gliwicach, członka Rady Adwokackiej, wizeratora Naczelnej Rady Adwokackiej, wykładowcy wymowy sądowej przy Radzie Adwokackiej w Katowicach.

Piękno słowa, gruntowna znajomość spraw i psychologii człowieka zjednały Zmarłemu opinię doskonałego obrońcy, którym to kunsztem często się musiał posługiwać w prowadzonych procesach karnych.

W imieniu władz i członków Zrzeszenia Prawników Polskich zęgnął adw. Rudniewskiego prezes Koła w Gliwicach, notariusz Stanisław Serafin, przedstawiając Zmarłego jako doskonałego kontynuatora świetnych tradycji kierowników Koła ZPP w Gliwicach, prowadzonego poprzednio przez niezwykłych już dziś adw. Romana Słońskiego, a potem Adama Wojtunika. Koło ZPP w Gliwicach cieszy się opinią jednego z najlepszych, jeśli nie najlepszego z Kół ZPP w okręgu katowickim. Za czasów prezesury adw. Rudniewskiego Koło ZPP nadal rozwijało swą działalność organizacyjno-popularyzacyjną, prowadząc m.in. doskonale wyposażony „Klub Prawnika” w budynku sądowym w Gliwicach, co było wyłączną zasługą Zmarłego.

Jako ostatni zęgnął dobrego wychowawcę młodych prawników apl. adw. J. Malinowski, dziękując za zdobyte — dzięki Zmarłemu Patronowi — wiedzę i doświadczenie zawodowe.

Adw. R. P. Rudniewski urodził się w Sosnowcu 29.IV.1926 r. Nauki pobierał początkowo w Pruszkowie (szkoła powszechna i pierwsze lata gimnazjalne), a ukończył je podczas okupacji na tajnych kompletach w ramach programu gimnazjum ogólnokształcącego. W czasie okupacji walczył w szeregach Armii Krajowej na terenie okręgu białobrzemeskiego. Pełnił także funkcje łącznika między dowódcą oddziału a dowódcami obwodu i okręgu, a w sierpniu 1944 r. brał udział w gromadzeniu, przygotowaniu i w przerzutach broni dla uczestników Powstania Warszawskiego. Od września 1944 r. aż do wyzwolenia utrzymywał kontakt i udzielał pomocy przetrzuconemu na tyły frontu żołnierzowi radziec-

kiemu, który znalazł schronienie w bunkrze leśnym. Po wyzwoleniu wrócił do Pruszkowa, gdzie ukończył w trybie skróconym gimnazjum handlowe i zdał tzw. małą maturę.

Przeniesiony wraz z rodziną do Wałbrzycha, zdał tam w r. 1947 egzamin dojrzałości i rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, pracując jednocześnie w Państwowej Fabryce Wodomierzy jako księgowy, potem jako nauczyciel Państwowej Szkoły Przemysłowej we Wrocławiu i w końcu jako jej dyrektor w latach 1950—1952.

Po przeprowadzce w roku 1954 do Gliwic, pracował początkowo w Biurze Projektów Przemysłu Chemicznego w Gliwicach. Po zdaniu egzaminu adwokackiego rozpoczął pracę w tym zawodzie w 1957 r. W okresie lat 1970—1979 kierował Zespołem Adwokackim Nr 1 w Gliwicach, piastując jednocześnie w Radzie Adwokackiej różne funkcje. Był znanym wielbicielem nauk humanistycznych, znawcą epoki średniowiecza, doskonałym mówcą. Z jego inicjatywy zorganizowano przy Radzie Adwokackiej w Katowicach szkolenie w zakresie wymowy sądowej. Pełnił poza tym funkcje wizytatora Naczelnej Rady Adwokackiej. Wychował wielu aplikantów, dzięki bowiem swej wiedzy i doświadczeniu pełnił często funkcje patrona.

Dużo też pracował społecznie. Był członkiem Partii od roku 1947, a od roku 1958 pełnił funkcje I sekretarza POP przy Zespołach Adwokackich w Gliwicach.

W Zrzeszeniu Prawników Polskich pełnił przez wiele lat funkcje prezesa Koła w Gliwicach. Jako prezes Koła doprowadził do utworzenia i urzędowania „Klubu Prawników” w Gliwicach, gdzie odbywają się wszelkie imprezy oraz zebrania Koła ZPP w Gliwicach, a ostatnio także Oddziału Stow. Radców Prawnych.

Adw. R. P. Rudniewski miał szereg odznaczeń nadanych mu za jego dzia-

jalność zawodową i społeczną, a mianowicie Krzyż Kawalerski OOP, Medal XXX-lecia PRL, Złotą Odznakę im. Janka Krasickiego, Złotą Odznakę ZPP, Złotą Odznakę Zasłużonemu w rozwoju woj. katowickiego, Odznakę XXX PRL, Medal za obronność kraju, Medal Syna Pułku.

Niespodziewana śmierć wyrwała adw. R. P. Rudniewskiego z życia w

pełni sił. Osierocił żonę Wiesławę i córkę Małgorzatę. Społeczeństwo miasta Gliwic bardzo odczuło tę stratę i oddało ostatni hołd Zmariemu, przez liczny udział w pogrzebie.

Pamięć o adw. R. P. Rudniewskim żyć będzie długo wśród tych, których opuścił. Cześć Jego pamięci.

adw. Stanisław Królikowski

Izba olsztyńska

W dniu 10 grudnia 1982 r. w siedzibie Rady Adwokackiej w Olsztynie odbyła się podniosła uroczystość złożenia ślubowania przez osoby, które 16 października 1982 r. uchwałą tejże Rady uzyskały wpis na listę aplikantów adwokackich.

Wobec dziekana Rady Adwokackiej adw. Wojciecha Gryczewskiego słowa składające się na formułę ślubowania wypowiedzieli aplikanci adwokacy: Krystyna Mikuczevska-Szewirska, Barbara Zachalska, Krzysztof Ogrodowicz, Marek Skrzeczkowski i Jacek Trawczyński.

Następnie adw. W. Gryczewski wręczył adeptom zawodu legitymacje z numerami od 1 do 5/82 i biorąc pod uwagę brzmienie roty ślubowania, treść nowego prawa o adwokaturze i regulaminy samorządu, określili status prawny i faktyczny nowo przyjętych aplikantów do społeczności adwokackiej, uwypuklili społeczną rangę profesji, którą wybrali oraz zadeklarowali gotowość służenia pomocą swoim najmłodszym koleżankom i kolegom przez cały skład osobowy palestry olsztyńskiej. Podkreśli również, że stanowią oni pierwszą grupę tych apli-

kantów, którzy będą odbywali aplikację pod rządami nowej ustawy o adwokaturze i scharakteryzował długi i trudny proces prowadzący do jej uchwalenia, a także generalnie ją ocenili.

Do niektórych aspektów przemówienia dziekana Rady nawiązał w swoim wystąpieniu II sekretarz POP przy Radzie Adwokackiej w Olsztynie adw. Mirosław Napiórkowski.

Następnie przedstawiciel składających ślubowanie aplikantów adwokackich zapewnił reprezentantów Rady o ich wdzięczności za wpisanie na listę aplikantów adwokackich i w imieniu całej grupy zobowiązał się do gruntownego i rzetelnego przygotowania się do wykonywania czynności zawodowych. Aplikanci ze zrozumiałym zadowoleniem przyjęli wiadomość o podwyższeniu ich uposażenia.

Spotkanie zakończyło się omówieniem spraw organizacyjnych, związanych z dalszym przebiegiem aplikacji. W tej też części szereg wskazówek i życzliwych rad udzielił grupie sekretarz Rady adw. Jerzy Przytockii.

apl. adw. J. Trawczyński

Izba poznańska

XXII Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Młodych Prawników w Pozna-

niu. W dniu 22 listopada 1982 r. w małej auli Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu rozpoczął się pierw-

szy etap konkursu, w którym wzięło udział po eliminacjach środowiskowych ośmiu młodych studentów-prawników z Uniwersytetów Gdańskiego, Krakowskiego, Wrocławskiego i Poznańskiego.

Konkurs otworzył prodziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniw. A. Mickiewicza doc. dr Maciej Zieliński, witając zebranych, po czym delegat Rady Adwokackiej dr Jan Sajdak, który jako ówczesny prezes Koła Prawników Uniw. Pozn. organizował przed 52 laty I Konkurs Krasomówczy, wygłosił krótkie przemówienie wprowadzające opisując, jak to przed pół wiekiem grupka entuzjastów Uniw. Poznańskiego, wychodząc z założenia, że tylko idea, myśl ludzka i jej wyraz-słowo są nieśmiertelne, postanowiła tę myśl wyrazić w jak najpiękniejszej formie i stąd właśnie powstał projekt tej olimpiady myśli i słowa — I Konkurs Krasomówczy. Czas dowiódł, że ani ta idea, ani wychowankowie jej nie zawiedli. Nie żyją już adwokaci Hejmowski, Kujanek i inni obrońcy w procesach poznańskich, ale żyją i żyć będą wiecznie ich myśli i słowa.

Przemówienie swe zakończył adw. Sajdak następującym życzeniem pod adresem występujących w Konkursie: „By słowo było w Waszych rękach zawsze i tylko orężem prawdy i sprawiedliwości”.

W pierwszym dniu Konkursu występujący młodzi prawnicy wygłosili przemówienia sejmowe—interpelacje na wybrane przez siebie aktualne tematy z życia społeczno-gospodarczego kraju. W drugim natomiast dniu wygłosili przemówienia oskarżycielskie i obrończe w fikcyjnym procesie karnym.

W sądzie konkursowym zasiedli przedstawiciele wszystkich uniwersytetów, których wychowankowie brali udział w Konkursie, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości (sędzia Rostafiński, nacz. Wydziału Prezydiального) oraz przedstawiciele sądu i prokuratury tudzież Rady Adwokackiej w Poznaniu. —

Po zakończeniu konkursu doc. Zieliński ogłosił wyniki i rozdzielił nagrody, a m.in. najbardziej chyba atrakcyjne: dwa etaty aplikackie przyznane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Podkreślił także w swym przemówieniu nie tylko doskonale przygotowanie i znajomość przepisów, ale również płynność i sposób wysławiania się uczestników Konkursu. Laureatami konkursu i zdobywcami równorzędnej pierwszej nagrody zostali: Mirosław Borowicz i Włodzimierz Bossy z Poznania, nagrodę zaś publiczności otrzymał S. Wróblewski z Wrocławia.

adw. Jan Sajdak

Izba warszawska

1. W dniu 6 listopada 1982 r. w lokalu Rady Adwokackiej w Warszawie odbyło się zebranie kierowników (i ich zastępców) zespołów adwokackich. Było to pierwsze spotkanie pod rządami nowego prawa o adwokaturze, którego wybrane zagadnienia omówił dziekan RA adw. Maciej Dubois.

Prawo o adwokaturze, choć odbiega od wersji projektu, jaki był złożony w wyniku prac Komisji Legislacyjnej powołanej przez Ogólnopolski Zjazd Adwokatów, to jednak sytuuje adwo-

katurę w inny sposób, niż to miało miejsce w poprzedniej ustawie. Przeszła więc adwokatura określana jako „współczynnik” wymiaru sprawiedliwości”, a więc terminem, którego ustaleniem istoty — jak zauważył dziekan M. Dubois — nikt do końca się nie zajął. Realizacja obowiązującego od 1 października 1982 r. art. 1 nowej ustawy zależy w dużej mierze, choć nie wyłącznie, od samej adwokatury. „Nowe prawo — stwierdził dalej mówca — zawiera ogromny ob-

szar, który adwokatura musi wypełnić własnym działaniem. Ustawowy obowiązek walki o ochronę praw obywatelskich jest obowiązkiem znaczącym i pięknym, ale jego wypełnienie będzie zależało od siły zaangażowania środowiska”.

Następnie dziekan M. Dubois omówił problemy związane z likwidacją zwierzchniego nadzoru ministerialnego oraz zadania wynikłe ze wzrostu wewnętrznej samorządności, kładąc nacisk na te unormowanie ustawy, które służą demokratyzacji samorządu. Chodzi tu głównie o art. 11 ustawy, który dotyczy tajnych wyborów przy nieograniczonej liczbie kandydatów. „Nowe prawo o adwokaturze — stwierdził dziekan — nakłada na samorząd zwiększone obowiązki (...). Ale jeśli tych zwiększonych obowiązków nie wypełnimy, wnioski z zewnątrz będą wyciągnięte. I będą to wnioski takie, że albo nowa ustawa została uchwalona za wcześnie, albo uregulowała nasze uprawnienia za szeroko, albo też nie była wcale potrzebna. Z tym trzeba się liczyć”. Pod rządami obecnej ustawy rola samorządu powinna mieć charakter służebny w szeroko rozumianej ochronie środowiska adwokackiego.

W następnym punkcie wicedziekan RA adw. Andrzej Rościszewski omówił nowe regulaminy podkreślając, że obecne uchwały rad adwokackich mogą być kontrolowane nie tylko pod względem legalności, a więc jak to miało miejsce dotychczas, ale również i ze względu na ich celowość czy interes społeczny, rozumiany często nieostro i nieprecyzyjnie.

W dyskusji, jaka się wywiązała po tych dwu wystąpieniach, zaznaczyło się parę interesujących wątków. Pierwszy dotyczył nierealnego zapisu ustawy dotyczącego płatności „urzędówek” oraz nieręgulowania do tej pory zasiłków chorobowych. Drugi był wyrazem troski o konsekwencje wpisów radców prawnych na listy adwokatów. Istnieją obawy środowiska w związku

z masowymi wpisami radców, co wobec specyfiki i jednostronności pracowniczej tego zawodu — zwłaszcza w małych, specjalistycznych jednostkach gospodarki — może mieć katastrofalne skutki dla jakości udzielanej pomocy prawnej. Dziekan M. Dubois dowodził, że tamą przed masowymi wpisami będzie plan rozmieszczenia adwokatów dokonywany w trybie art. 53 ust. 7 ustawy. Wreszcie trzecim wątkiem dyskusji były sprawy bytowe adwokackiego środowiska warszawskiego. Zgłoszono postulaty minimum obrotu dla członków zespołów.

Podsumowania dyskusji dokonała wiceprezes NRA adw. Maria Budznowska. Zwracając uwagę na nowe rozstrzygnięcia ustawy, argumentowała za większym zaangażowaniem środowiska w wykonanie ustawy. Wobec poszerzenia kompetencji okręgowych rad adwokackich i samej NRA, jest to zasadniczy warunek, aby nowe, korzystne dla adwokatury treści ustawy były realizowane w praktyce.

jesz

2. Adw. Zbigniew Turcki (1898—1982).	Urodził się 29 czerwca
---	------------------------

1898 r. w Elizawiegradzie na Ukrainie w rodzinie inteligentkiej, przepełnionej patriotyzmem i zaangażowanej w działalność ruchów wolnościowych, a w szczególności w działalność związaną z powstaniem styczniowym 1863 r. Okoliczności te wywarły decydujący wpływ na kształtującą się psychikę młodego Zbigniewa. Uczęszczał do gimnazjum klasycznego w Piotrogradzie, gdzie w roku 1916 otrzymał maturę.

Po odzyskaniu niepodległości przez nasz kraj, adw. Z. Turcki natychmiast wstąpił do Wojska Polskiego, odbył kampanię wojenną w latach 1918—1920, za co został odznaczony Krzyżem Walecznych. W lutym 1922 r. został zdemobilizowany w randze rotmistrza.

Po demobilizacji poświęcił się studiom na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie. W dniu 1 kwietnia 1925 r. uzyskał dyplom magistra praw i został aplikantem sądowym przy Sądzie Okręgowym w Wilnie. Po odbyciu aplikacji sądowej rozpoczyna z dniem 1 listopada 1926 r. aplikację adwokacką pod patronatem adwokata J. Matyasza w Wilnie. Po zdaniu egzaminu adwokackiego w 1928 r. został wpisany na listę adwokatów Sądu Apelacyjnego w Wilnie.

Adw. Z. Turski był adwokatem w Wilnie od 1928 r. do listopada 1936 r. W tym też czasie został odznaczony Krzyżem Niepodległości.

Począwszy od grudnia 1936 r. Turski poświęcił się pracy w prokuraturze, obejmując stanowisko wiceprokuratora Sądu Okręgowego w Katowicach, a następnie od 1937 r. — stanowisko prokuratora Sądu Okręgowego w Chojnicach.

Wojna w roku 1939 zmusiła adw. Z. Turskiego do podejmowania się przezeń różnych prac i zajęć na terenie Warszawy, aby tylko przetrwać zawieruchę wojenną. Po wyzwoleniu pracował początkowo jako radca prawni, a po złożeniu ślubowania w dniu

17 lutego 1947 r. adw. Z. Turski otworzył kancelarię adwokacką w Warszawie.

Z chwilą powstania zespołów adwokackich Z. Turski został członkiem Zespołu Adwokackiego Nr. 20 w Warszawie, a następnie ~~przejąwszy~~ od 1960 r. był członkiem Zespołu Adwokackiego nr 7 w Warszawie, w którym pracował do dnia 5 września 1974 r., tj. aż do czasu przejścia na emeryturę. Adw. Z. Turski od 1958 r. był ponadto obrońcą wojskowym w Warszawie.

Niezależnie od pracy zawodowej adw. Turski poświęcał dużo czasu pracy społecznej, udzielając się w wielu związkach i organizacjach, szczególnie zaś wiele pracy włożył w organizowanie i działalność Polskiego Związku Łowieckiego, za co został odznaczony Złotym Medalem za zasługi łowieckie.

Adw. Z. Turski był obdarzony dużą kulturą osobistą, postępowanie jego było wysoce koleżeńskie. Był też bardzo dobrym prawnikiem.

Odszedł od nas jeszcze jeden ze starej, dobrej edycji prawników polskich. Wielka to i nieodwracalna szkoda.

adw. Stanisław Przymanowski

Izba wrocławska

Sprawozdanie z konferencji szkoleniowej. Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu zorganizowała w dniach 25—28 listopada 1982 r. w Ośrodku FWP „Wang” w Bierutowicach koło Karpacza konferencję szkoleniową dla adwokatów i aplikantów adwokackich Wrocławskiej Izby Adwokackiej.

Otwarcia konferencji dokonał członek Rady Adwokackiej, kierownik szkolenia adw. dr Stanisław Janikowski. W swoim wystąpieniu mówca przedstawił program konferencji a na-

stępnie omówił nowe akty prawne dotyczące: prawa o adwokaturze, prawa o radcach prawnych, prawa cywilnego, prawa podatkowego, a także opłat sądowych oraz opłat za czynności zespołów adwokackich. Analizując problematykę konferencji zapowiedział wykłady z zakresu wybranych zagadnień praktyki procesu cywilnego, prawa rodzinnego, teorii dowodów sądowych, prawa spółdzielczego oraz przepisów karnych zawartych w nowych aktach prawnych.

Pierwszy wykład wygłosił Mirosław

Filipowicz, em. sędzia Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Treść tego wykładu sprowadzała się do zaprezentowania najnowszych orzeczeń Sądu Najwyższego odnoszących się do postępowania cywilnego, przy czym prelegent na wielu przykładach przedstawił praktyczną ocenę wartości omawianych rozstrzygnięć Sądu Najwyższego.

Teoria dowodów sądowych stanowiła przedmiot wykładu adw. dra hab. Andrzeja Kiszy, który omówił sądowe sposoby dowodzenia prawdy w płaszczyźnie probabilistycznej, prawdopodobieństwa oraz ujęć cybernetycznych. Z punktu widzenia ogólnej teorii ustalania prawdy adw. Klisza dokonał oceny przepisów, formalnych regulujących postępowanie dowodowe.

W drugim dniu konferencji adw. Stanisław Kuchta przedstawił wykład dotyczący szczególnych przepisów karnych zawartych w nowych aktach prawnych. W ramach tego tematu prelegent omówił nowe przestępstwa i wykroczenia określone w aktach prawnych regulujących problematykę: spekulacji, związków zawodowych i uchylania się od pracy.

Kolejny wykład w tym dniu wygłosił adw. Andrzej Malicki, który opierając się na literaturze przedmiotu i orzecznictwie Sądu Najwyższego, przeprowadził analizę materialnoprawnych warunków udzielania rozwodu. Mówca wskazał na potrzebę stosowania przez sądy ustawowych przesłanek rozwodowych, uzasadniając ową potrzebę kształtującą funkcję prawa rodzinnego. Omawiając poszczególne przesłanki rozwodowe, wskazał również na konieczność uwzględniania treści zasad współżycia społecznego przy ocenie dopuszczalności udzielania rozwodu. Wykład adw. Malickiego ilustrowany był kartogramami obrazującymi przesłanki różnicowanie natężenia prawnomocnie orzeczonych rozwodów w Polsce.

Projektowi nowego kodeksu drogowego poświęcony był wykład adw. Zdzisława Kapki. Zmiana znaków drogowych, nowe reguły pierwszeństwa w ruchu okrężnym, ustawowe pojęcie zasady ograniczonego zaufania — to zagadnienia, które stanowiły podstawowe treści wykładu. Adw. Zdzisław Kapko, przedstawiając nowe uregulowania zawarte w projekcie kodeksu drogowego, dokonał ich porównania z przepisami obowiązującymi do końca 1982 roku. Ponadto mówca przedstawił szereg stanów faktycznych wykazujących wyższą użyteczność przepisów nowego kodeksu drogowego.

W trzecim dniu konferencji adw. dr Katarzyna Piasecka-Strużak przedstawiła w swoim wykładzie nowe prawo o spółdzielniach. Organizacja spółdzielni, jej organy oraz uprawnienia majątkowo-organizacyjne członków spółdzielni, a zwłaszcza spółdzielni mieszkaniowych — to główne kwestie omówione w ramach tego wykładu. Wyraziła przy tym wątpliwości co do zasadności niektórych unormowań zawartych w nowej ustawie o spółdzielniach, a między innymi dotyczących takich wypadków, które powodują wygaśnięcie spółdzielczego prawa do lokalu.

Tematyka poszczególnych wykładów dotyczyła więc zarówno nowych aktów prawnych, jak i szybkiej potrzeby aktualnej wykładni przepisów obowiązujących od wielu lat. Należy podnieść, że konferencja — obok celów szkoleniowych polegających na analizie wybranych zagadnień prawnych — stworzyła jednocześnie warunki do integracji środowiska adwokackiego, przy czym ten drugi cel został osiągnięty między innymi także dzięki pięknym walorom krajozobrazowym Karkonoszy, ułatwiającym nawiązywanie kontaktów przez uczestników konferencji.

adw. Andrzej Malicki